

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 31. Didacus Alfarus ab Mamalucis mactatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

beneficii memoriam voto concepto, benefici Divi pervigilium sacrâ inediâ deinceps celebravit. Sextis feriis recurrentibus, Christi patientis memor, pane & aquâ contentus, ab cæteris cibis constanter abstinuit. Quoties Chaquentem provinciam nominari audiebat, aut labores pro animarum salute exanthlandos animo revolvebat, mens ejus insolitis deliciis perfundebaratur, quas dissimulare impotens, in familiari congressu, magnâ verborum sinceritate, Sociis explicabat. Osorio & Ripario interfectis, multi Socii eandem provinciam ambierunt, tum demum per viam futuram, cùm cælum aspiraverit.

SALTENSE Collegium Rectorem suum Joannem Cerecedam luxit, Apostolicis excursionibus, Asceticis institutis, Religiosis virtutibus, Tyronum diuturno magisterio, & morum innocentia, in primis commendandum. Mortui pedes venerabundi cives osculati, ejus reculas, tanquàm viri Sancti, ab nostris enixè postulavère. Sed longè adhuc majori Sanctitatis famâ ibidem elatus est Gonsalvius Juste, rerum externarum adjutor, ab Nierembergio inter illustres Societatis heroës jure meritissimo relatus. Olim è Gallecia, patria sua, in Americam navigans, per plures deinceps annos in Chilensi regno pro Rege Catholico militavit, nihil militis habens præter arma & generositate; cætera Religioso viro persimilis. Quantum per militiæ leges licebat, sacris mysteriis, religiosis colloquiis, & concionibus aderat. Quadragesimo circiter ætatis anno è militia Regia in Societatem nostram transcriptus, religiosæ vitæ periodos omnes per viginti circiter annos constantissimè percurrit. Veste & calceis ad sui despicientiam utebatur vilissimis, maleque fartis. Nec mensam, nec cubile, nec sedile unquam habuit. Super obvia ligna sub dio, aut alibi, levissimum somnum carpebat. Nusquam adduci potuit, ut Sociis in triclinio assideret. Amotis mensis, ciborum reliquiis stans, tanquàm vilissimum mancipium, vesceretur. Ruri degens, quamvis corpus diuturnâ fessione fatigaret, præter panem & poma nihil edebat. Sed quod panè fidem excedit, per octodecim continuos annos ab omni potu in mensa & extra mensam abstinuit, ad o constanti proposito, ut ne guttam quidem aquæ, ardente maximè in regione calidissima Sole, nec sanus, nec æger admiserit. Ne jusculum quidem forbebat, contentus melonum aliorumve pomorum cortices, aut alias amotarum mensarum quitquilias, rodere. In castigando corpore vehementissimus fuit. Ingenti ulceri, ad formam carcinomatatis subinde in latere renascenti, non aliud remedium adhibebat, quàm candentis ferri, aut ferventis tegulæ, admotionem. Cùm verò per id ulcus costa putredine corrupta eminentis perniciem minaretur, quasi nihil hæc pars corporis ad se pertineret, ferro rescindi inexperti mancipii manu jussit; perfecissetque inceptam carnificinam, ni fortuito unus è nostris superveniens, certum vitæ periculum avertisset. Quidquid ab exercitiis manualibus nanciscebatur otii, exorando Deo, aut piorum librorum lectioni, flexis genibus, tribuebat. Aliquando cælestis gloriæ species ei objecta est cum indicibili animi gaudio, inde orto, quòd interim vocem audierit, afferentem eum eâ gloriâ æternum potiturum. Conscientiarum suarum curatori triduo ante mortem sanctè affirmavit, per multos dies visibili specie Christum, ejusque matrem, corporeis oculis coram spectasse. Nec hæc ostenta abludebant ab ejus vita, castitate, animi demissione, charitate, & cæteris virtutibus ornatissima: adeò ut hæc provincia inter præcipua sua decora Gonsalvium nostrum numeret. Ex Saltensi urbe solito fructu excursum est. Cucuifensis urbs, ab Emissariis Sociis exulta, honorariis litteris Provinciali gratias agens, oblatâ grandi pecuniâ, foundationem Collegii enixè postulavit: sed in præsentiarum abundè urbi, non admodum populosæ, consultum iri visum est, si temporariis excursionibus adjuvaretur.

INTERIM Paranenses Urvaicensesque Socii, partim reconduendis oppidis, partim explorandis latronum consiliis, operam dabant. Et quia parum fidebant Neophytis, plerumque vanis metibus obnoxii, aut non satis constantibus, Didacus Alfarus sic curas partitus est, ut bini Socii trans Urvaicam mutatis vicibus delati, num quid hostile appareret, explorarent; & si quos errabundos Indos per campos

Vu

& sylvas

CAPUT

XXX.

Joannis Cerecedæ & Gonsalvii Juste virtutes.

Gonsalvii Juste patria.

Militia.

Abstinencia.

Gonsalvius per octodecim annos ab omni potu abstinet.

Corpus afflicti.

Cælestis favores recipit.

Cucuifensu urbi Societas sedem petit.

Non impetrat.

CAPUT

XXXI.

Didacus Alfarus ab Malmucis mactatur.

Socii exploratores.

*Duorum a-
dolescentum
facinus he-
roicum.*

*Regis Catho-
lici provida
cura.*

*Bellum pa-
ratum.*

*Didaci Alfa-
ri mors.*

*Mamaluci
vincuntur.*

Captivi sunt

*Indi in liber-
tatem vin-
dicantur.*

CAPUT
XXXII.
Didaci Al-
fari vita.

Scudia,

Submersio.

& sylvas reperirent, ad oppida retraherent. Quo in munere Antonio Palermo & Philippo Vivero versantibus, Neophyti duo adolescentes, eorum comites, temerè progressi, in Mamalucorum insidias incidere, à quibus vinculis onerati, inter captivos tamdiu gemuere, quousque facinus ederent planè heroicum. Quippe execrati miseram servitatis conditionem, collatis inter se capitibus, nocte omnibus somno sepultis, manus post terga revinctas igni admovent, tamdiu earum adustionem tolerant, donec vincula, igne cremata, solverentur: quibus solutis, nocte silente, per nota viarum diverticula fugiendo, quatuordecim leucis emensis, Patribus se reddentes, magno auxilio fuere ad cognoscenda latronum consilia. Paulò antequàm hæc gererentur, Paraquariensis Prætor Petrus Lugo litteras ab Rege Catholico receperat, significantes, eam demum mentem esse suam, ut rotis viribus in defensionem Barbarorum ab Societate reductorum, & ab Mamalucis vexatorum, incumberet: commodumque acciderat, ut ipse Prætor cum quadraginta Hispanis Paranensia Neophytorum nostrorum oppida inspiceret. Igitur Prætor, adnente Didaco Alfaro, tractis ad bellum Hispanis comitibus suis, quatuor Neophytorum nostrorum millia contrahit, quibuscum quantà maximà potuit celeritate in Caasapaminiensem agrum, ubi hostes degebant, proficiscitur. Eum sequebantur Didacus Alfarus, & aliquot Socii, pro more bellaturos animaturi, morientesve adjuturi: sperabantque omnes hostem facillimo negotio debellari posse, cum res accedit funestissima. Postquàm enim Didacus Alfarus, omnium præfectus, subditos Socios, ne se temerè periculo exponerent, monuisset, & Neophytos in aliquot velitationibus ad justam defensionem animasset, ipse extra castra tanquàm explorabundus paululum progressus, ab Mamaluco, in insidiis collocato, glande plumbea transverberatus, interiit. Cognitâ ejus morte, Neophyti dilato luctu irâ perciti, in hostem totum impetum effudere, non ante placibilem, quàm omnes profligarent. Hoc prælio Mamaluci Tupicique complures in manus venere. Prætor Mamalucos ad se tractos, acrius sermone castigatos, interim dum de pœna tantorum scelorum deliberaretur, Neophytis tradidit custodiendos. Captivi omnes Indi hoc uno fuere felices, quòd è dura corporum servitute in libertatem filiorum Dei asserti, & ad oppida reducti, parem cum victoribus, suscepto Baptismo, conditionem adepti sunt. Cadaver Alfari, succollantibus Indorum primoribus, non interrupto quatri-duani itineris labore, ad Conceptionis Urvaticæ oppidum delatum, solemnè pompâ, non sine heroicæ facinoris laude, ab Sociis sepultum est. Cæterùm multùm contulit ejus mors ad diluendas quorundam Neophytorum suspiciones, in id adhuc intentorum, ut existimarent se ad oppida eo fine cogi, ut Mamalucis traderentur. Prætor captos Mamalucos ad Assumptionis urbem, octogesimo lapide distantem, duxit. In hoc non laudandus, quòd deinde indulgentissimè cum hominum facinorosissimis egerit. Nec desuere qui putarunt, ob lentitudinem morbo correptum, ejusque domum fulminatam fuisse; qui quamvis latrones ad Argentei fluminis Prætozem, ut castigarentur, remisissent, factum tamen est, quorundam mortalium favore, ut flagitiosissimi homines impune in patriam dilaberentur.

PORRÒ noster Didacus, Patre Francisco Alfaro in Panamensi Chuquisacensi Senatus, & in Madritensi Rationum aulâ Senatore amplissimo natus, postquam Limæ primis litteris est imbutus, in Europam navigans, antequàm Societati nomen daret, liberalibus disciplinis Salmanticæ vacavit. Quarto Religionis anno, Apostolicorum laborum avidus, procurante Joanne Vianâ in Paraquariam factis velis venit. Cordubæ Tucumanorum sacris studiis dans operam, disposito ab Superis casu refrigerens, in se juvenum Indorum desiderium renovavit; nam fluvium transmittens, cæcutientibus derepentè ex vertigine oculis, ob aquarum rapiditatem ex equo lapsus, cum omnino submersus fuisset, nihilque propius esset, quàm ut suffocaretur, operâ Indi comitis sui ad littus extractus est: domum relatus, resumpto tantisper spiritu, in liberatorem oculos consiciens, hæc verba protulit. *Quia, inquit, per Indum hominem Deus me à presentissima corporis morte liberavit, sanè promitto, quantum per majores meos licuerit, me totum Indorum salutem*

impen-